

Eitlataka úr holhönd

Eitlar eru fjarlægðir úr holhönd í skurðaðgerð. Aðgerðin er gerð í svæfingu.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Upplýsingar um aðgerðartíma

Innköllumarstjóri hringir og veitir upplýsingar um aðgerðartíma 1-2 vikum fyrir aðgerð.

Blóðþynningarlyf

Ef breyta eða stöðva þarf meðferð með blóðþynnandi lyfjum fyrir aðgerð er það gert í samráði við skurðlækni.

Tóbaksnotkun og rafrettur

Reykingar, nef- og munntóbaksnotkun og nikótín í rafrettum hafa áhrif á bata eftir skurðaðgerð og geta seinkað því að sár grói og aukið hættu á fylgikvillum aðgerðar. Því er mikilvægt að hætta tóbaksnotkun sem fyrst fyrir aðgerð og vera tóbakslaus í að lágmarki tvær vikur eftir aðgerð. Þeir sem nota tóbak eru hvattir til að hætta og geta leitað aðstoðar á heilsugæslustöðvum eða á www.heilsuvera.is (netsjall, símaráðgjöf og fræðsluefni).

Náttúru- og fæðubótarefni

Ráðlagt er að hætta notkun allra náttúru- og fæðubótarefna tveimur vikum fyrir aðgerð þar sem þau geta aukið hættu á blæðingu í aðgerð og haft áhrif á verkun lyfja sem notuð eru við svæfingu. Óhætt er að taka áfram inn fjölvítamín og steinefni.

Rakstur í holhönd

Vegna sýkingarhættu má ekki raka hár úr handarkrika síðustu þrjá dagana fyrir aðgerð.

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingahjúkrunarfræðingur eða svæfingalæknir hringir í sjúkling nokkrum dögum fyrir aðgerð til að fara yfir heilsufar með tilliti til svæfingar og veita tækifæri til spurninga. Ef eitthvað er óljóst eða nánari rannsóknar er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina. Gott er að hafa lyfjalista tiltækan, því í símtalinu eru veittar upplýsingar um hvaða lyf má taka fyrir aðgerðina. Sum lyf er óæskilegt að taka fyrir svæfingu. Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- Fyrri reynslu af svæfingum
- Ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- Hæð og þyngd
- Áfengisneyslu og reykingar
- Gervitennur og tannbrýr
- Heilsufar og sjúkdóma
- Lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúruylfja og fæðubótarefna

Kvöldið fyrir aðgerð

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu eða deyfingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólki liður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefns kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu sex klukkustundir fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til tvær klukkustundir eru í komu á spítalann. Tær drykkur er til dæmis vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu tvær klukkustundir fyrir komu á spítalann.

Annar undirbúningur

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér þægileg föt og afþreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hljóðlausa hringingu.

Aðgerðardagur

Sturta

Nauðsynlegt er að fara í sturtu áður en komið er á spítalann. Klæðast þarf hreinum fötum eftir sturtuna og ekki má nota svitalyktareyði, krem, andlitsfarða, ilmefni, naglalakk eða skartgrip.

Mæting er á þá deild sem gefin er upp í símtali innköllunarstjóra fyrir aðgerð. Hafa þarf með öll lyf sem tekin eru daglega. Ekki má taka inn eigin lyf án samráðs við lækni eða hjúkrunarfræðing.

Fyrir aðgerð þarf að vera búið að undirrita samþykki fyrir aðgerð og svæfingu. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Til að tryggja öryggi er endurtekið spurt um mikilvæg atriði svo sem nafn, kennitölu, ofnæmi, föstu og tegund aðgerðar. Þegar komið er á skurðstofu fer fram frekari undirbúningur fyrir aðgerðina. Settur er æðaleggur í handarbak eða handlegg og er hann notaður til að gefa vökva og lyf.

Eftir aðgerð

Eftir aðgerð fer sjúklingur á vöknunardeild og síðan á dag- eða legudeild.

Verkir

Búast má við verkjum á skurðsvæði fyrstu dagana eftir aðgerð. Verkjalýf eru gefin reglulega og eftir þörfum. Sjúklingur metur styrk verkja á verkjakvarða þar sem 0 þýðir enginn verkur og 10 gríðarlegir verkir eða verstu hugsanlegu verkir. Mikilvægt er að láta vita um verki svo hægt sé að bregðast við. Markmiðið er að vera vel verkjastilltur, geta hreyft sig með góðu móti og andað djúpt. Hálssærindi geta komið eftir svæfinguna, en þau hverfa yfirleitt á 1-2 dögum. Eðlilegt er að finna fyrir þreytu og sljóleika fyrst um sinn.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Engir verkir			Vægir verkir		Miðlungs verkir		Miklir verkir		Gríðarlegir verkir	

Matur og drykkur

Byrja má að drekka og borða við komu á deild eða þegar sjúklingur treystir sér til. Borið getur á ógleði eftir svæfingu og er þá mikilvægt að láta vita svo hægt sé að bregðast við því.

Dren

Í sumum tilfellum er sett drenslinga í aðgerðinni sem liggur frá skurðsvæði, út í gegnum húð til að losa blóð- og sogæðavökva af svæðinu.

Þvaglát

Eftir svæfingu getur komið fram tregða við þvaglát og því er mikilvægt að reyna að pissa fljótlega eftir komu á deild. Láta þarf vita ef ekki gengur að pissa eða lítið kemur af þvagi.

Útskrift

Útskrift er yfirleitt daginn eftir aðgerð. Stundum er hægt að útskrifast samdægurs.

Fyrir útskrift þarf að vera búð að fá:

- Útskriftarfræðslu
- Fræðsluefni og leiðbeiningar um umhirðu drens ef þörf er á og auka drenpoka til að taka með heim
- Lyfseðil fyrir verkjalyfjum ef þörf er á
- Endurkomutíma hjá skurðlækni (stundum símtal)
- Endurkomutíma hjá hjúkrunarfræðingi

Útskriftarfræðsla

Verkir

Eymsli geta verið á skurðsvæði fyrstu dagana eftir aðgerð. Mikilvægt er að draga úr verkjum eins og kostur er. Ef verkir eru viðvarandi er æskilegt að taka verkjalyf reglulega yfir daginn, samkvæmt leiðbeiningum. Smám saman er dregið úr töku lyfjanna með því að minnka skammta eða taka lyfin sjaldnar.

Eftir aðgerðina getur tilfinning í innanverðum upphandlegg breyst en það gengur yfirleitt tilbaka.

Skurðsár

- Skurðsár er saumað með saumi sem eyðist. Ystu umbúðir eru vatnsheldar og þær má fjarlægja 3-4 dögum eftir aðgerð ef dren er ekki til staðar. Undir þeim eru litlir límplástrar sem eru látnir óhreyfðir fram að endurkomu á brjóstamiðstöð. Þessir límplástrar mega blotna í sturtu.
- Fylgjast þarf með útliti skurðsárs með tilliti til roða, bólgu og vessa. Gott er að nota spegil við að skoða sárin en forðast þó alla óþarfa snertingu.
- Fara má í sturtu sólarhring eftir aðgerð. Ekki má fara í baðkar, sund eða heitan pott í tvær vikur eftir aðgerð meðan sárið er að gróa.
- Skurðsár eru viðkvæm fyrir sterku sólarljósi í allt að 12 mánuði eftir aðgerð.
- Forðast þarf notkun svitalyktareyðis í tvær vikur eftir aðgerð.

Dren

Ef dren var sett í aðgerðinni er það fjarlægt samkvæmt fyrirmælum læknis. Stundum er sjúklingur útskrifaður með dren en það er þó yfirleitt ekki látið vera lengur en í 10-14 daga vegna hættu á sýkingu. Veittar eru leiðbeiningar fyrir útskrift um umhirðu drens og mælingar á blóðvökva. Hjúkrunarfræðingur á göngudeild brjóstamiðstöðvar fjarlægir dren og sinnir eftirliti með því.

Matur og drykkur

Borða má eins og áður.

Hreyfing

Ekki er ráðlagt að lyfta handlegg hærra en 90° í eina viku en að öðru leyti má hreyfa handlegginn að vild. Ekki má lyfta þungu (yfir 5 kg) í 1-2 vikur.

Vinna

Vinnu má hefja í samráði við lækni.

Hafa þarf samband við brjóstamiðstöð Landspítala á dagvinnutíma ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu tvær vikurnar eftir aðgerð:

- Líkamshiti er hærri en 38,5°C
- Auknir verkir og/eða verkir minnka ekki við verkjalyf
- Blæðir eða vessar úr skurðsári
- Roði eða bólga er í kringum skurðsár
- Bjúgsöfnun er á handlegg

Í neyðartilfellum eða utan dagvinnutíma er leitað á bráðamóttöku

Símanúmer

Brjóstamiðstöð, opin virka daga klukkan 8:00-15:30 543 9560

Kvenlækningadeild 21A eftir klukkan 16:00 og um helgar
(bráðapjónusta kvenlækninga) 543 3263

Skiptiborð Landspítala er opið allan sólarhringinn 543 1000

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja ef spurningar vakna.